

EUROPEISKA KOMMISSIONEN
GENERALDIREKTORATET FÖR REGIONALPOLITIK
Ämnesvis utveckling, konsekvenser, utvärdering och nyskapande åtgärder
Utvärderingar och additionalitetsprincipen

Den nya programperioden 2007–2013

Metodhandledningar

ARBETSDOKUMENT 4

Vägledning om metoderna för kostnads–nyttoanalyser

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. RIKTLINJERNAS RÄCKVIDD	3
2. ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR KOSTNADS–NYTTOANALYSER	3
2.1 Kostnads–nyttoanalyser och större projekt	4
2.2 Kostnads–nyttoanalysens innehåll	5
2.2.1 Målsättning, projektavgränsning, genomförbarhet	5
2.2.2 Finansiell analys	5
2.2.3 Ekonomisk analys.....	8
2.2.4 Sensitivitets- och riskanalys	10
3. BESTÄMNING AV EU-BIDRAGETS STORLEK	11
3.1 Bestämmelser	11
3.2 Räckvidd	11
3.3 Skäl att använda metoden med finansieringsgap	11
4. SÄRSKILDA FRÅGOR.....	12
4.1 Normalt förväntad lönsamhet	12
4.2 Principen att förorenaren betalar	13
4.3 Skälighet (överkomlighet)	14
4.4 Offentlig–privata partnerskap	15
5. AVSLUTNING	15
6. ORDFÖRKLARINGAR.....	17
7. REFERENSER	18
BILAGA I OFFENTLIG–PRIVATA PARTNERSKAP.....	19
BILAGA II SKÄLIGHET (ÖVERKOMLIGHET)	20
BILAGA III BESTÄMNING AV EU-BIDRAGETS STORLEK: ETT KONKRET EXEMPEL.....	21

1. RIKTLINJERNAS RÄCKVIDD

Målet med detta dokument är att ange en rad praktiska regler som skall leda till mer enhetlighet och stringens i kommande kostnads–nyttoanalyser för ansökningar till ERUF och Sammanhållningsfonden och därigenom till ett bättre underbyggt beslutsfattande.

Det är avsett för förvaltningsmyndigheter som beställer kostnads–nyttoanalyser eller utför dem internt. Det är dock inte avsett som en handbok för hur kostnads–nyttoanalyser skall genomföras¹.

I arbetsdokumentet förtydligas några av de allmänna principerna för kostnads–nyttoanalyser och förfarandet för att fastställa EU-bidrag till alla slags projekt. Det utgår från erfarenheterna av projektbedömningar under tidigare programperioder, samtidigt som de nya bestämmelserna för 2007–2013 beaktas.

Enligt artikel 40 e i förordning 1083/2006 skall ansökningar till kommissionen om bidrag för större projekt enligt Strukturfonderna och Sammanhållningsfonden (nedan kallade ”fonderna”) **åtföljas av uppgifter om kostnads–nyttoanalyser**. Kommissionen skall tillhandahålla vägledande riktlinjer för den metod som skall användas vid genomförandet av kostnads–nyttoanalysen.

När det gäller inkomstgenererande projekt har kommissionen föreslagit en omställning och förenkling av metoden (metoden med s.k. finansieringsgap) för fastställande av fondernas stödsats för inkomstgenererande projekt. På så sätt svarar kommissionen på Revisionsrättens kritik för bristande konsekvens. Dessutom återfinns standardiserade ansökningsformulär för infrastruktursinvesteringar och produktiva investeringar som bilagor till kommissionens tillämpningsförfordning [N/2006].

För att förfarandet skall vara enhetligt inom varje medlemsstat bör medlemsstaterna utforma sina egna riktlinjer och därvid ta hänsyn till sina institutionella förhållanden, särskilt när det gäller transporter och miljö.

I den första delen av detta dokument redovisas de allmänna principerna för kostnads–nyttoanalyser och vad som skall beaktas i ansökningar som handläggs av kommissionen. I den andra delen ges vägledning om hur grunderna för beviljande av EU-bidrag fastställs. I den tredje delen behandlas särskilda frågor, om vilken lönsamhet som kan förväntas i normalfallet, principen att förorenaren skall betala, överkomlighet samt offentlig–privata partnerskap.

2. ALLMÄNNA PRINCIPER FÖR KOSTNADS–NYTTOANALYSER

Det finns två skäl till att en kostnads–nyttoanalys skall lämnas för alla större projekt. För det första måste det visas att projektet är önskvärt ur ekonomisk synvinkel och bidrar till målen för EU:s regionalpolitik. För det andra bör det visas att det krävs stöd från fonderna för att projektet skall vara finansiellt möjligt. Lämplig stödsats bör fastställas utifrån dessa kriterier.

¹ GD Regionalpolitik uppdaterade 2002 handboken "Guide to cost-benefit analysis of investment projects" för ERUF, ISPA och Sammanhållningsfonden. Den finns på Inforegio.

Kostnads–nyttoanalys är ett viktigt redskap för att bedöma ett projekts ekonomiska nytta. I princip bör alla konsekvenser analyseras, finansiella, ekonomiska, miljömässiga osv. Målet för analysen är att identifiera och monetisera (dvs. uttrycka i pengavärde) alla tänkbara konsekvenser för att avgöra projektets kostnader och nytta. Sedan sammanställs resultaten (nettonytta) och projektet bedöms med avseende på huruvida det är önskvärt och värt att genomföra. Kostnader och nytta bör bedömas inkrementellt, genom att man bedömer skillnaden mellan ett scenario med projektet och ett alternativt scenario utan projektet.

Konsekvenserna måste bedömas med avseende på fastställda mål. Genom att projektet bedöms med avseende på mikroekonomiska indikatorer kan man med hjälp av en kostnads–nyttoanalys se om det överensstämmer med och är relevant för särskilda makroekonomiska mål. Inom regionalpolitiken används kostnads–nyttoanalyser för att avgöra om ett visst investeringsprojekt är relevant för EU:s regionalpolitiska mål.

Den analysnivå som används i kostnads–nyttoanalysen måste bestämmas med beaktande av det samhälle där projektet får konsekvenser. Kostnader och nytta kan uppstå på och belasta olika geografiska nivåer, så man måste bestämma vilka kostnader och vilken nytta som skall beaktas. Detta beror normalt på projektets storlek och räckvidd. Konsekvenser på lokal, regional eller nationell nivå eller t.o.m. EU-nivå kan beaktas.

När ett projekts konsekvenser skall bedömas finns det alltid ett visst mått av osäkerhet. Denna måste beaktas och hanteras korrekt vid kostnads–nyttoanalysen. En riskbedömning är en central del av en heltäckande analys, eftersom den gör det möjligt för de projektansvariga att bättre förstå hur de förväntade konsekvenserna sannolikt förändras om betydelsefulla projektvariabler visar sig vara annorlunda än förväntat. En grundlig riskanalys utgör grunden för en sund riskhanteringsstrategi, som i sin tur påverkar projektets utformning.

2.1 Kostnads–nyttoanalyser och större projekt

Enligt artikel 40 e i förordning 1083/2006 skall medlemsstaten (eller förvaltningsmyndigheten) förse kommissionen med en kostnads–nyttoanalys för större projekt. Det finns två skäl till varför en sådan analys krävs för större projekt:

1) För att bedöma huruvida projektet *är värt* att medfinansiera

Bidrar projektet till EU:s regionalpolitiska mål? Främjar det tillväxt och sysselsättning? För att kontrollera detta måste en ekonomisk analys utföras där man betraktar inverkan på de ekonomiska indikatorer som bedömts i kostnads–nyttoanalysen. En tumregel är att om projektets ekonomiska nettonuvärde (ENPV) är positivt så tjänar samhället (regionen/landet) på projektet, eftersom nyttan är större än kostnaderna. Därför bör projektet få stöd från fonderna och medfinansieras om det behövs (se nedan).

2) För att bedöma huruvida projektet *behöver* medfinansiering

Att ett projekt bidrar positivt till EU:s regionalpolitiska mål innebär inte nödvändigtvis att det måste medfinansieras från fonderna. Om projektet är samhällsekonomiskt önskvärt kan det också vara finansiellt lönsamt, och i så fall bör det inte medfinansieras av fonderna. För att kontrollera om projektet behöver medfinansieras krävs en finansiell analys: om investeringens finansiella nettonuvärde utan bidrag från fonderna (FNPV/C)

är negativt kan projektet medfinansieras, men EU-bidraget bör inte överstiga det belopp som får projektet att gå jämnt upp, för att undvika överfinansiering.

Sammanfattningsvis skall medlemsstaterna lämna en kostnads–nyttoanalys till kommissionen för större projekt för att visa att projektet – med avseende på EU:s regionalpolitiska mål – både är önskvärt ur samhällsekonomisk synvinkel ($ENPV > 0$) och behöver bidrag från fonderna för att bli finansiellt genomförbart ($FNPV/C < 0$).

2.2 Kostnads–nyttoanalysens innehåll

Kommissionens handbok ”Guide to cost-benefit analysis of investment projects” bör tjäna som den viktigaste referensen och ger läsaren en grundlig genomgång av ämnet. Syftet med det här avsnittet är att kortfattat gå igenom vad som bör ingå i de kostnads–nyttoanalyser som skall lämnas till kommissionen.

2.2.1 Målsättning, projektavgränsning, genomförbarhet

När ett behov uppstår och identifieras bör man först sätta upp målen för de åtgärder som krävs för att tillfredsställa behovet. Man bör sedan överväga och bedöma olika möjligheter så att man kan bestämma vilket alternativ som bäst leder till att målen uppfylls. Ett projekt kan definieras som en insats som omfattar en rad arbeten, verksamheter eller tjänster vilka syftar till att fullgöra en odelbar ekonomisk eller teknisk uppgift med tydligt fastställda syften. Projektet behöver därefter tydligt avgränsas som ett *självständigt analysobjekt*. Detta innebär i några fall att ett antal delprojekt bör betraktas som ett enda stort projekt i kostnads–nyttoanalysen, särskilt när en viss anläggningsetapp för vilken bidrag från fonderna söks inte i sig kan betraktas som operativ. Om nätverkseffekter förekommer kan de ingå i analysen.

Det bör visas att det valda projektet är det lämpligaste av de analyserade alternativen. Dessa uppgifter finns normalt i resultaten av de genomförbarhetsstudier som skall lämnas till kommissionen enligt artikel 40 c.

Inom EU:s regionalpolitik skall det dessutom visas att projektet överensstämmer med målen för det operativa program eller prioriterade område som är aktuellt.

Ett projekt definieras som ett ”**större projekt**” (artikel 39) när dess *totala kostnader* överstiger

- 25 miljoner euro för miljöprojekt, och
- 50 miljoner euro för andra slags projekt.

2.2.2 Finansiell analys

Det viktigaste syftet med den finansiella analysen är att beräkna projektets finansiella prestandaindikatorer. Detta görs normalt ur infrastrukturägarens synvinkel. Om ägaren och operatören inte sammanfaller bör dock en konsoliderad finansiell analys övervägas. Den metod som skall användas är analys av diskonterat kassaflöde. Metoden bygger på två delar:

1. Endast *kassaflöden* beaktas, dvs. de faktiska kontanta belopp som betalas ut eller tas emot av projektet. Därför får bokföringsposter som inte är kontanter, såsom

avskrivningar eller reserver för oförutsedda utgifter, inte tas med i kassaflödesanalysen. Om det planerade projektet underbyggs av en utförlig riskanalys får dock reserver för oförutsedda utgifter inkluderas i de *stödberättigande utgifterna*, dock med högst 10 % av den totala investeringskostnaden utom reserver för oförutsedda utgifter. Reserver för oförutsedda utgifter bör dock aldrig inkluderas i kostnaderna för beräkning av finansieringsgapet, eftersom de inte utgör kassaflöden.

Kassaflöden skall beaktas för det år de uppkommer och över en given **referensperiod** (se ruta nedan). När projektets faktiska ekonomiska livslängd överskrider den aktuella referensperioden bör också ett **restvärde** tas med i beräkningen. Detta bör helst beräknas som nuvärdet av förväntade nettokassaflöden under den ekonomiska livslängd som överskrider referensperioden.

REFERENSPERIOD

Referensperioden är de år för vilka prognoser anges i kostnads–nyttoanalysen. Prognoserna för projektets utveckling i framtiden bör formuleras för en period som är rimlig för dess ekonomiska livslängd, och tillräckligt lång för att täcka dess sannolika konsekvenser på längre sikt. Livslängden varierar beroende på investeringens karaktär. Referenstid efter sektor i enlighet med internationellt vedertagen praxis och kommissionens rekommendationer anges nedan:

Sektor	Referenstid (år)	Sektor	Referenstid (år)
Energi	15–25	Vägar	25–30
Vatten och miljö	30	Industri	10
Järnväg	30	Övriga tjänster	15
Hamnar och flygplatser	25		

- När kassaflöden som uppkommer olika år sammanräknas (dvs. adderas eller subtraheras) måste penningvärdets förändring över tid beaktas. Därför diskonteras framtida kassaflöden till nutid med hjälp av en avklingande diskonteringsfaktor vars storlek bestäms genom valet av den diskonteringsfaktor som används vid analysen av det diskonterade kassaflödet (se ruta nedan).

Som sagts ovan utförs kostnads–nyttoanalysen enligt den **inkrementella metoden**: projektet bedöms med ledning av differenserna i kostnader och nytta mellan scenariot med projektet och ett alternativt scenario utan projektet. Om projektet däremot ingår i befintlig, inkomstgenererande infrastruktur, kan det visa sig svårt eller t.o.m. ogenomförbart att tillämpa den inkrementella metoden. I sådana fall rekommenderar kommissionen att **metoden med kvarstående historiska kostnader** används i den finansiella analysen:

- Scenariot utan projektet är det utan någon infrastruktur alls.
- I scenariot med projektet beaktas dels investeringskostnaderna för inte bara det nya infrastrukturelementet utan också befintlig infrastruktur till *uppskattat restnuvärde*, dels alla intäkter genererade av all infrastruktur efter projektet. De driftskostnader och intäkter som beaktas för hela infrastrukturen skall vara de som gäller i ett scenario med effektiv drift.

Där så är lämpligt kan restnuvärdet för befintlig infrastruktur beräknas som nuvärdet av betalningar av räntor och amorteringar på utestående lån.

Syftet med den finansiella analys som ingår i ett större projekts kostnads–nyttoanalys och som skall lämnas till kommissionen skall särskilt vara att

- bedöma **investeringens finansiella lönsamhet** och dess egna (nationella) kapital,
- bestämma lämpligt (maximalt) **bidrag från fonderna**, samt
- kontrollera projektets **finansiella livsduglighet**.

Investeringens finansiella lönsamhet kan bedömas genom att man uppskattar det finansiella nettonuvärdet och investeringens finansiella räntabilitet (FNPV/C och FRR/C). Dessa indikatorer visar nettointäkternas förmåga att täcka investeringskostnaderna, oavsett hur dessa finansieras. För att ett projekt skall behöva bidrag från fonderna bör FNPV/C vara negativt och den finansiella räntabiliteten (FRR/C) bör således vara lägre än den diskonterings-sats som används i analysen².

Vid beräkningen av den finansiella lönsamheten för eget (nationellt) *kapital* (FNPV/K, FRR/K) skall de medel – exklusive EU-bidrag – som investeras i projektet betraktas som utflöden och inte som investeringskostnader. Kapitaltillskott bör beaktas vid det ögonblick de faktiskt betalas ut till projektet, eller återbetalas (när det gäller lån).

DISKONTERINGSSATS

Den diskonterings-sats som skall användas i den finansiella analysen bör avspegla investerarens *alternativa kapitalkostnad*. Denna kan betraktas som den avkastning från det bästa alternativa projektet som investeraren avstår från.

Kommissionen rekommenderar att en diskonterings-sats på 5 % i reala tal används som riktvärde för offentliga investeringsprojekt som medfinansieras av fonderna. Justeringen nedåt jämfört med programperioden 2000–2006 beror på ändrade makroekonomiska förhållanden i EU.

Andra värden än riktvärdet på 5 % kan dock vara motiverade

- på grund av medlemsstatens särskilda makroekonomiska förhållanden,
- på grund av typ av investerare: exempelvis kan diskonterings-satsen vara högre för projekt inom offentlig-privata partnerskap, där inkludering av privata medel kan öka kapitalets alternativkostnad, samt
- på grund av sektorn vilken sektor det rör sig om (t.ex. transporter, miljö eller energi).

Den faktiska kapitalkostnaden (viktat medelvärde) för ett visst projekt bör betraktas som en undre gräns.

Det är mycket viktigt att de diskonterings-satser som används för liknande projekt i samma region eller land är enhetliga. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att fastställa sina egna riktvärden för diskonterings-satsen i sina handledningar. Riktvärdet måste sedan tillämpas konsekvent.

Det måste framhållas att när diskonterings-satsen uttrycks i *reala tal* bör analysen således utföras med *fasta priser*. Om så krävs bör förändringar i relativa priser beaktas. Om *nupriser* används istället måste en *nominell* diskonterings-sats tillämpas.

² Detta krävs dock inte för produktiva investeringar för vilka reglerna för statligt stöd gäller.

Storleken på EU-bidraget fastställs i enlighet med artikel 55. Projektets inkomster måste beaktas korrekt, så att fondernas bidrag justeras efter projektets bruttoegenfinansieringsmarginal och så att ingen överfinansiering sker. För fastställande av EU-bidraget och den underliggande metoden med ”finansieringsgap”, se avsnitt 3.

Projektets finansiella hållbarhet bör bedömas genom att man kontrollerar att de samlade (icke diskonterade) nettokassaflödena är positiva under hela den aktuella referensperioden. I det aktuella nettokassaflödet bör ingå investeringskostnader, alla finansiella medel (nationella och från EU) och nettoinkomster. Restvärdet beaktas inte här, om inte anläggningen faktiskt likvideras under det sista året i analysen.

2.2.3 Ekonomisk analys

Tanken bakom den ekonomiska analysen är att insatserna i projektet bör värderas till alternativkostnaden och resultaten enligt konsumenternas betalningsvilja. Det bör noteras att alternativkostnaden inte nödvändigtvis motsvarar den iakttagna finansiella kostnaden, och att betalningsviljan inte alltid framgår korrekt av de observerade marknadspriserna, vilka kan vara snedvridna eller t.o.m. saknas helt. Den ekonomiska analysen utförs ur samhällets synvinkel.

Kassaflödena i den finansiella analysen utgör utgångspunkten för den ekonomiska analysen. När man fastställer de ekonomiska prestandaindikatorerna krävs några justeringar.

- **Skattejusteringar:** indirekta skatter (t.ex. moms), subventioner och rena transfereringar (t.ex. sociala förmåner) skall subtraheras. Priserna bör dock inkludera direkta skatter. Om dessutom särskilda indirekta skatter eller subventioner är avsedda att korrigera för externa kostnader bör dessa också inkluderas.
- **Korrigeringar för externa kostnader:** det kan uppstå effekter som sprider sig från projektet till andra ekonomiska aktörer utan kompensation. Effekterna kan vara negativa (en ny väg ökar föroreningarna) eller positiva (en ny järnväg minskar trängseln på en alternativ landsvägsförbindelse). Eftersom externa kostnader per definition uppstår utan pekuniär ersättning, ingår dessa inte i den finansiella analysen och måste därför uppskattas och värderas³.
- **Från marknadspriser till skuggpriser:** förutom skatteeffekter och externa kostnader kan andra faktorer påverka priserna i riktning från jämvikten på en konkurrenspräglad (dvs. effektiv) marknad: monopol, handelshinder, arbetsrätt, ofullständig information m.m. I alla sådana fall är observerade marknadspriser (dvs. finansiella priser) missvisande, och skuggpriser bör användas istället, då de återspeglar insatsernas alternativkostnad och konsumenternas vilja att betala för resultaten. Skuggpriser beräknas med hjälp av *omräkningsfaktorer* som tillämpas på de finansiella priserna.

³ För uppskattning av externa miljökostnader kan olika metoder användas (t.ex. hedoniskt pris, resekostnader eller alternativ värdering). En användbar referens för miljörelaterade kostnadsnyttoanalyser finns i Pearce m.fl. (2005).

SKUGGLÖN

Störningar på arbetsmarknaden (minimilöner, arbetslöshetsförmåner o.d.) leder normalt till att den finansiella lönen är högre än arbetskraftens alternativkostnad. Därför bör en lämplig **skugglön** ingå. Denna kan beräknas som det viktade medelvärdet av följande:

- *Skugglönen för konkurrenspräglade arbetsmarknader:* för utbildad arbetskraft och "utträngd" utbildad arbetskraft (dvs. utbildade arbetstagare som tidigare varit anställda inom liknande verksamhet). Denna kan antas vara lika med den finansiella lönen.
- *Skugglönen för arbetsmarknader med ofrivillig arbetslöshet:* för utbildad arbetskraft som lockas till projektet från arbetslöshet. Denna kan antas vara lika med det genomsnittliga monetära värdet för fritid exklusive arbetslöshetsersättning.
- *Skugglönen för arbetsmarknader med informell verksamhet:* för utbildad arbetskraft som lockas till projektet från informell verksamhet. Denna bör återspegla värdet på de resultat som arbetskraften avstår från.

Vikterna i det viktade medelvärdet bör avspegla den sannolika andelen arbetskraft från varje kategori. Sociala avgifter subtraheras därefter.

Om utförlig statistik om den lokala arbetsmarknaden inte finns tillgänglig, rekommenderas att den regionala arbetslösheten används för beräkning av skugglönen. Exempelvis kan följande enkla formel användas när hög ofrivillig arbetslöshet råder:

$$SW = FW*(1-u)*(1-t)$$

där SW är skugglönen
 FW är den finansiella lönen (marknadslönen)
 u är den regionala arbetslösheten
 t är satsen för sociala avgifter och aktuella skatter

När flödet av ekonomiska kostnader och ekonomisk nytta har uppskattats, kan de normala metoderna för analys av det diskonterade kassaflödet tillämpas, men en **social diskonteringsats** bör användas.

På grundval av den långsiktiga ekonomiska tillväxten och rena tidspreferenssatser rekommenderar kommissionen följande **vägledande riktvärden för den sociala diskonteringsatsen: 5,5 % för sammanhållningsländerna och 3,5 % för övriga länder**. Medlemsstaterna kan motivera andra värden med särskilda samhällsekonomiska förhållanden. Exempelvis sänkte Commissariat Général du Plan i Frankrike nyligen sitt riktvärde till 4 %, medan det brittiska finansministeriet konsekvent tillämpar den sociala diskonteringsatsen på 3,5 % för offentliga investeringar. När en social diskonteringsats väl har fastställts måste den tillämpas konsekvent på alla projekt.

Följande ekonomiska prestandaindikatorer kan fastställas för ett projekt:

- Ekonomiskt nettonuvärde: bör vara större än noll för att projektet skall vara önskvärt ur ekonomisk synvinkel.
- Ekonomisk räntabilitet: bör vara större än den sociala diskonteringsatsen.
- Nyttokostnadskvot: bör vara större än ett.

Den ekonomiska räntabiliteten och nyttokostnadskvoten ger intressant information eftersom de är oberoende av projektets storlek. Dessa indikatorer kan dock ha vissa

beräkningstekniska nackdelar⁴. Det ekonomiska nettonuvärdet är mer tillförlitligt och bör användas som den centrala indikatorn i bedömningen av ett projekt.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att ange riktvärden i sina riktlinjer för de omräkningsfaktorer och den sociala diskonteringsats som skall användas i den ekonomiska analysen. De här riktvärdena måste tillämpas konsekvent på alla projekt. Särskild omsorg bör visas vid beräkning av skugglönen: helst bör olika omräkningsfaktorer användas för olika regioner och branscher, så att hänsyn tas till eventuella variationer mellan de aktuella arbetsmarknaderna (t.ex. olika arbetslöshetstal).

Inte alla socioekonomiska effekter kan kvantifieras och värderas. Därför bör man förutom prestandaindikatorerna också beakta icke-monetiserade kostnader och icke-monetiserad nytta, särskilt (netto)effekter för sysselsättning, miljöskydd, jämlikhet och jämställdhet.

2.2.4 Sensitivitets- och riskanalys

Enligt artikel 40 e skall en ”riskbedömning” ingå i kostnads–nyttoanalysen. Som sagts ovan krävs detta för att hantera den osäkerhet som alltid vidlåder investeringsprojekt. Två steg bör ingå:

1. **Sensitivitetsanalys:** syftar till att identifiera projektets *kritiska variabler*. Detta görs genom att man låter projektvariablerna variera med en viss andel och sedan iakttar de därpå följande ändringarna av finansiella och ekonomiska prestandaindikatorer. Variablerna bör varieras en i taget samtidigt som de andra variablerna hålls oförändrade. Det rekommenderas att variabler betraktas som kritiska om en variation på 1 % (positiv eller negativ) medför en motsvarande variation på 5 % i det grundläggande nettonuvärdet. Andra kriterier kan dock användas.

Godtyckligt valda ändringar överensstämmer inte nödvändigtvis med hur variablernas faktiskt kan variera. Beräkning av ett *omställningsvärde* kan ge intressant information, genom att visa vilken procentuell ändring av variablerna som gör det (ekonomiska eller finansiella) nettonuvärdet lika med noll.

2. **Riskanalys:** när man bedömer effekterna av en viss förändring av en variabel på projektets prestandaindikatorer säger det ingenting om sannolikheten för att denna förändring inträder. Detta hanteras i riskanalysen. Genom att tilldela lämpliga sannolikhetsfördelningar till de kritiska variablerna kan sannolikhetsfördelningar för de finansiella och ekonomiska prestandaindikatorerna uppskattas. På så sätt kan analytikern komma fram till intressant statistik om projektets prestandaindikatorer: väntevärde, standardavvikelse, variationskoefficient osv.

Det bör påpekas att medan det alltid är möjligt att göra en sensitivitetsanalys, är det inte alltid möjligt att göra en riskanalys. I några fall (om det t.ex. saknas historiska uppgifter om liknande projekt) kan det visa sig svårt att göra rimliga antaganden om de kritiska variablernas sannolikhetsfördelning. I sådana fall bör man göra

⁴ Beroende på kassaflödets utseende kan det förekomma flera olika räntabiliteter, och den kan också vara odefinierad. Nyttokostnadskvoten kan variera t.ex. enligt om en viss post betraktas som en subvention eller en kostnadsminskning.

åtminstone en kvantitativ riskbedömning för att underbygga sensitivitetsanalysens resultat.

3. BESTÄMNING AV EU-BIDRAGETS STORLEK

3.1 Bestämmelser

Enligt artikel 55.2 gäller metoden med finansieringsgap som grund för beräkning av EU-bidragets storlek vid inkomstgenererande projekt. Där sägs att de *stödberättigande utgifterna* för inkomstgenererande projekt inte får överstiga det aktuella värdet av investeringskostnaderna minus det aktuella värdet av nettointäkten från investeringen under en specifik referensperiod som är lämplig för den aktuella investeringskategorin.

I motsats till perioden 2000–2006 är det dock de stödberättigande utgifterna, inte medfinansieringssatsen, som justeras för att relatera bidraget från fonderna till projektets inkomster.

Det bör framhållas att artikel 55 gäller för alla projekt, inte bara större projekt. Medlemsstaterna får dock ”anta förfaranden som står i proportion till beloppen i fråga för att övervaka inkomster som genererats av insatser vars totala kostnad ligger under 200 000 euro” (artikel 55.5).

3.2 Räckvidd

Artikel 55 gäller investeringar som genererar inkomster genom avgifter som *betalas direkt av användarna*. Den gäller inte för

- icke inkomstgenererande projekt (t.ex. vägar utan avgift),
- projekt vars intäkter inte helt täcker driftskostnaderna (t.ex. en del järnvägar), eller
- projekt där bestämmelserna om statligt stöd gäller (artikel 55.6).

I allmänhet bör det för alla projekt som kan bli föremål för en kostnads–nyttoanalys vara möjligt att uppskatta eventuella inkomster i enlighet med artikel 55.2. Om det visar sig svårt att uppskatta framtida inkomster bör särskild vikt läggas vid sensitivitets- och riskanalysen.

3.3 Skäl att använda metoden med finansieringsgap

Storleken på gemenskapens stöd bestäms med utgångspunkt i projektets s.k. finansieringsgap, dvs. den andel av den initiala investeringens diskonterade kostnad som inte täcks av projektets diskonterade inkomster.

Genom kartläggningen av stödberättigande utgifter enligt artikel 55.2 kan man se till att projektet har tillräckliga medel för att genomföras, samtidigt som man undviker att ge stödmottagaren en otillbörlig fördel (överfinansiering av projektet).

I rutan nedan visas etapperna i beräkningen av EU-stödets storlek enligt artikel 55.

--

**ETAPPER FÖR BESTÄMNING AV EU-STÖDETS STORLEK
PROGRAMPERIODEN 2007–2013**

Steg 1. Bestäm finansieringsgapet (R):

$$R = \text{Max EE/DIC}$$

där

Max EE är *maximala stödberättigande utgifter* = DIC-DNR (artikel 55.2)

DIC är *diskonterad investeringskostnad*

DNR är *diskonterad nettoinkomst* = diskonterade inkomster - diskonterade driftskostnader + diskonterat restvärde

Steg 2. Fastställ beslutsbeloppet (DA), dvs. ”det belopp på vilket medfinansieringssatsen för det prioriterade området skall tillämpas” (artikel 41.2):

$$DA = EC * R$$

där

EC är stödberättigande utgifter

Steg 3. Bestäm (maximalt) EU-bidrag:

$$\text{EU-bidrag} = DA * \text{Max CRpa}$$

där

Max CRpa är maximal medfinansieringssats för det prioriterade området i kommissionens beslut om antagande av det operativa programmet (artikel 53.6).

4. SÄRSKILDA FRÅGOR

4.1 Normalt förväntad lönsamhet

Lönsamhet är den vinst som tas in i förhållande till det belopp som investerats. Det enklaste sättet att bedöma lönsamheten är att mäta investeringens interna räntabilitet, dvs. den diskonterings-sats som gör att det diskonterade flödet av projektets kostnader och intäkter tar ut varandra. Med andra ord är den interna räntabiliteten den diskonterings-sats vid vilken ett flöde av kostnader och intäkter har nettonuvärdet noll.

En investerings normalt förväntade lönsamhet är en som ger tillräckliga inkomster för att exakt täcka alternativkostnaden för insatsmedlen (den bästa alternativa avkastningen som kan fås från investerarens arbetskraft, ledarskap och kapital).

Den förväntade lönsamheten kan vara starkt beroende av projektets risker. Riskerna beror i sin tur på en rad faktorer, t.ex. den aktuella regionens samhällsekonomiska förhållanden, svårigheterna med att genomföra projektet, dess ekonomiska livslängd, valutarisker och framför allt risken med prognostiserade inkomster. Dessa bör beaktas i sensitivitets- och riskanalysen.

Enligt artikel 55 får bidrag från fonderna utformas så att den normalt förväntade lönsamheten beaktas och ingen överfinansiering sker. Detta är särskilt viktigt när en privat partner medverkar i projektet. I så fall bör fondernas bidrag fastställas försiktigt, så att den privata investeraren inte får någon otillbörlig vinst.

NORMALT FÖRVÄNTAD LÖNSAMHET			
Finansiering Förväntad lönsamhet*	Främst lån (+ små bidrag)	Lån+ bidrag	Offentliga bidrag
Medel – hög	<ul style="list-style-type: none"> – Flygplatser – Energi – Turism – Tele/IT – Industriområden och företagsparker – Produktiva investeringar 		
Medel		<ul style="list-style-type: none"> – Avfall – Hamnar 	
Medel – låg		<ul style="list-style-type: none"> – Avgiftsbelagda vägar – Kollektivtrafik – Vattenförsörjning och avloppsbehandling 	
Låg			<ul style="list-style-type: none"> – Järnvägar – Hälso- och sjukvård – Utbildning – Forskning, innovation och tekniköverföring
Ingen			<ul style="list-style-type: none"> – Avgiftsfria vägar – Förebyggande av översvämningar
<p>* Källa: GD Regionalpolitik</p> <p>Observera att tabellen bygger på den finansiella räntabiliteten på <i>investeringen</i> (FRR/C), som kan variera avsevärt mellan länder och inte nödvändigtvis avspeglar den lönsamhet som investeraren/na förväntar sig. Detta bör kontrolleras från fall till fall av de projektansvariga, särskilt när en privat investerare medverkar, genom uppskattning av den aktuella finansiella räntabiliteten på <i>kapitalet</i> (FRR/K).</p>			

4.2 Principen att förorenaren betalar

Principen att förorenaren betalar är en av hörnstenarna i gemenskapens miljöpolitik (artikel 174 i EG-fördraget) och gäller i hela EU. Det finns särskild gemenskapslagstiftning om avfall. Enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv om avfall (2006/12/EG) skall, i enlighet med principen att förorenaren betalar,

kostnaden för bortskaffande av avfall belasta den innehavare som låter avfallet hanteras av en insamlare eller ett företag och/eller de tidigare innehavarna eller producenten av den produkt från vilken avfallet härrör.

Enligt artikel 9 i Europaparlamentets och rådets ramdirektiv om vatten (2000/60/EG) gäller följande: ”Medlemsstaterna skall beakta principen om kostnadstäckning för vattentjänster inberäknat miljö- och resurskostnader [...] i enlighet framför allt med principen att förorenaren betalar”.

Kommissionen vill uppmuntra avgiftssystem där föroreningarnas miljökostnader och kostnaderna för förebyggande åtgärder belastar dem som orsakar föroreningar. Avgiftssystemen bör stå i proportion till de sociala marginalproduktionskostnaderna, inklusive miljökostnader och kostnader för knappa resurser när det gäller vatten, eller beräknade på så sätt att de påverkar valet av andra driftssätt. Exempelvis för transportinfrastruktur bör kostnaden inkludera inte bara infrastrukturkostnader utan även externa kostnader, dvs. kostnader för olyckor, luftföroreningar, buller och trafikstockningar.

Det bör noteras att metoden med finansieringsgap motverkar tillämpningen av principen att förorenaren betalar, eftersom högre tariffer och allt annat lika leder till lägre bidrag från fonderna. Förvaltningsmyndigheterna bör dock ha i åtanke att ett lämpligt avgiftssystem inte bara är värdefullt ur ekonomisk synpunkt utan också önskvärt för driftens finansiella hållbarhet på lång sikt (se även punkt 4.3 om överkomlighet).

4.3 Skälighet (överkomlighet)

Enligt artikel 55 skall ”överväganden om skälighet mot bakgrund av den berörda medlemsstatens relativa välstånd” tolkas som syftande på tariffprisernas överkomlighet. I artikel 55 hänvisas implicit till tänkbara variationer av gemenskapens stöd (genom fastställande av stödberättigande utgifter) i förhållande till den aktuella regionens eller statens relativa välstånd, dvs. användarnas betalningsförmåga. För ett givet projekt blir, allt annat lika, EU-stödet högre ju lägre tariffpriserna är. Så under antagandet att tariffpriserna sätts med beaktande av regionala (eller nationella) inkomstnivåer, blir fondernas bidrag högre ju lägre den regionala (nationella) inkomsten är.

För att göra resursallokeringen effektivare vill kommissionen uppmuntra framväxten av avgiftssystem som återspeglar den sociala marginalproduktionskostnaden. I samband med tariffernas överkomlighet kan dock medlemsstaterna vilja sätta ett artificiellt tak på avgiftsnivåerna för att undvika en oproportionell finansieringsbörda på användarna, så att varan eller tjänsten är överkomlig också för de mest missgynnade grupperna.

Helst bör avgiftssystemet utgå från den faktiska resursförbrukningen, och tarifferna bör åtminstone täcka drifts- och underhållskostnader samt en betydande del av anläggningens värdeminskning. En adekvat tariffstruktur bör övervägas, där man försöker maximera projektets inkomster före offentliga subventioner, samtidigt som överkomligheten beaktas. Till exempel är en allmänt vedertagen överkomlighetskvote för vatten och avlopp 4 %.

Kommissionen uppmuntrar medlemsstaterna att ange upplysningar i sina riktlinjer om överkomlighet (för genomsnittliga hushåll och/eller låginkomsttagare) som kan tas som riktvärde för de projekt för vilka medfinansiering söks.

Förvaltningsmyndigheterna bör vara medvetna om möjliga kompromisser mellan projektets långsiktiga finansiella hållbarhet och de tariffnivåer som användarna får betala för en vara eller tjänst när överkomligheten beaktas.

I bilaga II anges några aktuella riktvärden för överkomlighet när det gäller vatten, värme och el i sammanhållningsländerna i Central- och Östeuropa.

4.4 Offentlig–privata partnerskap

Offentlig–privata partnerskap finns i många former och är ett koncept under utveckling som måste anpassas till behov och särdrag hos varje enskilt projekt och alla medverkande i projektet. Det kan vara en lämplig metod för finansiering av investeringar när det finns stora möjligheter att involvera den privata sektorn, för att mobilisera mer kapital och effektivare tjänster. Särskild uppmärksamhet bör i så fall ägnas partnerskapets rättsliga utformning, eftersom det kan påverka vilka av projektets utgifter som blir stödberättigande.

Offentlig–privata partnerskap framstår som särskilt fördelaktiga för den nya medlemsstaterna, på grund av de enorma finansieringsbehoven, den stora bristen på kapital, behovet av effektiva offentliga tjänster, de allt stabilare marknaderna och tendensen mot ett allt gynnsammare klimat för privata investeringar.

Vid kostnads–nyttoanalysen bör man ha följande i åtanke vid den finansiella analysen:

- Den **finansiella diskonteringsatsen kan ökas** för att ta hänsyn till en högre alternativkostnad för den privata investerarens kapital. Detta bör styrkas från fall till fall av de projektansvariga, t.ex. genom att visa den privata investerarens avkastning från tidigare projekt av liknande slag.
- I flera former av offentlig–privata partnerskap (t.ex. BOT eller DBFO) är infrastrukturens ägare (normalt den offentliga partnern) en annan än driftsansvarig (den privata partnern). Den finansiella analysen genomförs vanligen ur infrastrukturägarens synvinkel. Men i sådana fall bör **en konsolidera analys (som täcker ägaren och operatören) användas för att fastställa finansieringsgapet.**

Enligt artikel 55.1 är de inkomster som beaktas för beräkningen av de stödberättigande utgifter och därigenom projektets finansieringsgap de som användarna betalar direkt i form av avgifter.

Om man t.ex. använder en modell med ”skuggavgifter” betalar användarna inga avgifter. Istället betalar det offentliga organet (ägaren) ”avgifter” till den privata partnern (operatören) under en viss koncessionsperiod. Om man använder en konsoliderad finansiell analys vid bestämningen av finansieringsgapet ingår skuggavgifterna inte, i enlighet med artikel 55.1. Operatörens intäkter svarar mot en kostnad för ägaren, så att de två beloppen tar ut varandra och inte påverkar projektets nettokassaflöde i den konsoliderade analysen.

5. AVSLUTNING

Medlemsstaterna har ansvaret för att tillämpa förordningarnas bestämmelser om kostnads–nyttoanalyser och inkomstbringande projekt. För stora projekt inom ERUF och Sammanhållningsfonden fattar kommissionen beslutet och anger i beslutet bidraget från fonderna med ledning av uppgifterna i ansökan och vid behov ytterligare bedömningar.

För att förfarandet skall vara enhetligt inom varje medlemsstat bör medlemsstaterna utforma sina egna riktlinjer och därvid ta hänsyn till sina institutionella förhållanden, särskilt när det gäller transporter och miljö. Kommissionen kommer att fortsätta att bistå medlemsstaterna i detta genom Jaspers för att se till att EU:s vägledning tillämpas korrekt på det nationella planet.

Detta tillvägagångssätt kommer att medföra avsevärd nytta i form av förenklingar både för kommissionen och medlemsstaterna, och därigenom påskynda beslutsfattandet för större projekt. Det kommer också att få avsevärda följder för kapacitetsuppbyggnaden för programplaneringsperioden 2007–2013.

6. ORDFÖRKLARINGAR

Diskontering	Justering av kostnadernas och nyttans framtida värde till nuvärde med hjälp av en diskonteringssats.
Diskonteringssats	Den sats enligt vilken framtida värden justeras till nuvärdet.
Internränta	Den diskonteringssats vid vilken flödet av kostnader och nytta har ett nettonuvärde av noll. Internräntan jämförs med ett riktmärke så att det föreslagna projektets prestanda kan bedömas.
Investeringskostnader	Kapitalkostnader som betalas för uppförande av ett projekt
Driftskostnader	Kostnader för drift av en investering, inklusive kostnader för löpande och extraordinärt underhåll men exklusive avskrivningar och kapitalkostnader.
Nettonuvärde	Belopp som blir resultatet när de förväntade investeringskostnaderna subtraheras från det diskonterade värdet av den förväntade nyttan.
Projekt	En insats som omfattar en rad arbeten, verksamheter eller tjänster vilka syftar till att fullgöra en odelbar ekonomisk eller teknisk uppgift med tydligt fastställda syften
Referensperiod	De år för vilka prognoser tillhandahålls i kostnads–nyttoanalysen
Restvärde	Nettonuvärdet av tillgångarna vid det sista året i den referensperiod som valts för analysen
Inkomstgenererande projekt	En operation som innebär investering i infrastruktur för vars användning avgifter betalas direkt av användarna, och en operation som innebär försäljning eller hyra av mark eller byggnader eller tillhandahållande av tjänster mot betalning.
Inkomster	Intäkter som är att förvänta från en investering genom priser eller avgifter.

7. REFERENSER

Commissariat général du Plan, *Révision du taux d'actualisation des investissements publics*, 2005.

<http://www.plan.gouv.fr/intranet/upload/actualite/Rapport%20Lebegue%20Taux%20actualisation%2024-01-05.pdf>

Europeiska kommissionen, GD Regionalpolitik, *Guide to cost-benefit analysis of investment projects*, 2002.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf

Europeiska kommissionen, GD Regionalpolitik, *Guidelines for Successful Public-Private Partnerships*, 2003.

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf

Europeiska kommissionen, *HEATCO – A harmonised approach to assessing costs for transport projects at the European level*, ett projekt som finansierats inom det sjätte ramprogrammet och samordnats av Stuttgarts universitet, 2006.

<http://heatco.ier.uni-stuttgart.de/>

Europeiska investeringsbanken och Europeiska kommissionen, *RAILPAG – Railway Project Appraisal Guidelines*, 2005.

<http://www.railpag.com>

Fankhauser S. och Tepic S., *Can poor consumers pay for energy and water? An affordability analysis for transition countries*, EBRD arbetsdokument nr 92, 2005.

<http://www.ebrd.com/pubs/econo/wp0092.pdf>

HM Treasury, *Appraisal and evaluation in Central Government. The Green Book*, HMSO, London, 2003.

http://www.hm-treasury.gov.uk/economic_data_and_tools/greenbook/data_greenbook_index.cfm

Pearce D., Atkinson G. och Mourato S., *Cost Benefit Analysis and the Environment: Recent Developments*. OECD / Edward Elgar, Cheltenham, 2005.

BILAGA I

OFFENTLIG–PRIVATA PARTNERSKAP

Offentlig–privata partnerskap kan medföra en rad fördelar om det kan visas att de kommer att tillföra ett mervärde jämfört med andra tillvägagångssätt, om det finns en effektiv struktur för genomförandet och om alla parter mål kan uppfyllas inom partnerskapet.

Kommissionen har utpekade fyra uppgifter för den privata sektorn i sådana partnerskap:

- Att tillhandahålla ytterligare kapital.
- Att tillhandahålla alternativa färdigheter för ledarskap.
- Att tillhandahålla mervärde till konsumenten och allmänheten.
- Att bättre ringa in behov och optimal resursanvändning.

Det måste dock erinras om att offentlig–privata partnerskap är komplicerade att utforma, genomföra och förvalta. De är inte alls det enda eller nödvändigtvis det bästa alternativet.

Guidelines for Successful Public–Private Partnerships (finns på:

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/ppp_en.pdf)

utformades som ett praktiskt redskap för dem som sysslar med offentlig–privata partnerskap i den offentliga sektorn och har möjlighet att utforma ett sådant partnerskap och integrera bidragsfinansiering. Fyra ämnen tas upp:

- Garantier för öppet marknadstillträde och rättvis konkurrens.
- Skydd för allmänintresset och största möjliga mervärde.
- Fastställande av bästa möjliga bidragsnivå både för att förverkliga ett lönsamt och hållbart projekt men också för att undvika övervinster genom bidrag.
- Val av den mest effektiva typen av offentlig–privat partnerskap för ett visst projekt.

Typer av partnerskap

- **Traditionell upphandling av allmännyttiga tjänster** – upphandling av tjänster för väl avgränsade uppdrag där äganderätten till anläggningar och förvaltning av finansieringen förblir hos det allmänna.
- **BOT-projekt (Build, Operate, Transfer)** – kännetecknande för denna typ av offentlig–privata partnerskap är att även om äganderätten till anläggningarna och ansvaret för förvaltningen av finansieringen förblir hos det allmänna, har anläggningarna en privat operatör som får ekonomisk avkastning från driften av dem och alltså (direkt eller indirekt) tar ut avgifter från användarna.
- **Koncessionsavtal** – den offentliga sektorn överlåter driften till en privat aktör, men ansvaret för finansieringen delas och den privata koncessionstagaren går in som delägare. Äganderätten till anläggningarna förblir (till sist) hos det allmänna.

BILAGA II

SKÄLIGHET (ÖVERKOMLIGHET)

I tabellerna nedan anges aktuella överkomlighetstal för sammanhållningsländerna i Central- och Östeuropa. Överkomlighet anges för hushåll med genomsnittliga inkomster och hushåll i den lägsta decilen. Observera att indikatorerna avser de *faktiska* nuvarande utgifterna för vissa tjänster och inte nödvändigtvis avspeglar maximala *potentiellt* överkomliga priser. Tabellerna är bara avsedda som exempel.

Tabell 1 – Nuvarande överkomlighet för allmänna tjänster, genomsnittligt hushåll (% av hushållets totala utgifter)

	EI	Värme	Vatten
Tjeckien	4,2	3,4	1,2
Estland	3,2	5,4	1,0
Ungern	5,3	1,9	4,1
Lettland	2,2	3,2	0,8
Litauen	2,8	3,7	1,1
Polen	4,5	2,7	2,0
Slovakien	3,5	7,9	1,3
Slovenien	4,5	1,2	1,3
<i>Genomsnitt</i>	<i>3,8</i>	<i>3,7</i>	<i>1,6</i>

Källa: EBRD

Tabell 2 – Nuvarande överkomlighet för allmänna tjänster, lägsta decilen (% av hushållets totala utgifter)

	EI	Värme	Vatten
Tjeckien	5,5	3,3	1,5
Estland	8,2	15,4	2,4
Ungern	6,3	1,3	4,0
Lettland	2,2	2,8	0,9
Litauen	3,1	0,7	0,7
Polen	5,7	1,2	1,8
Slovakien	11,4	18,6	4,3
Slovenien	9,4	1,9	2,6
<i>Genomsnitt</i>	<i>6,5</i>	<i>5,7</i>	<i>2,3</i>

Källa: EBRD

BILAGA III

BESTÄMNING AV EU-BIDRAGETS STORLEK: ETT KONKRET EXEMPEL

Anta att bidrag söks från fonderna för ett större projekt på ett prioriterat område där medfinansieringssatsen är 75 %. En real diskonteringsats på 5 % används för den finansiella bedömningen. Projektets kassaflöde ser ut så här:

*miljoner euro – 2007 års
priser*

År	Investeringskostnad	Driftskostnad	Intäkter	Restvärde	Kassaflöde, netto
2007	25	-	-	-	- 25
2008	25	-	-	-	- 25
2009	25	-	-	-	- 25
2010	25	-	-	-	- 25
2011	-	2	4	-	2
2012	-	2	4	-	2
2013	-	2	4	-	2
2014	-	2	4	-	2
2015	-	2	4	-	2
2016	-	2	4	-	2
2017	-	2	4	-	2
2018	-	2	4	-	2
2019	-	2	4	-	2
2020	-	2	4	-	2
2021	-	2	4	-	2
2022	-	2	4	-	2
2023	-	2	4	-	2
2024	-	2	4	-	2
2025	-	2	4	-	2
2026	-	2	4	5	7
Summa	100	32	64	5	
Summa (diskonterat)	89	18	36	2	-68,93

	Diskonterade värden	Ej diskonterade värden
Sammanlagd investeringskostnad		100
varav stödberättigande (EC), t.ex.		80
Diskonterad investeringskostnad (DIC)	89	
Diskonterade nettointäkter (DNR) = 36 + 2 - 18	20	

Steg 1) Fastställ finansieringsgapet (R):

Först måste vi bestämma de stödberättigande utgifterna (EE) i enlighet med artikel 55.2:

$$EE = DIC - DNR$$

$$EE = 89 - 20 = 69$$

Då kan finansieringsgapet (R) beräknas som:

$$R = EE/DIC$$

$$R = 69/89 = 78 \%$$

Steg 2) Fastställ beslutsbeloppet (DA), dvs. ”det belopp på vilket medfinansieringssatsen för det prioriterade området skall tillämpas” (artikel 41.2):

$$DA = EC * R$$

där

EC är stödberättigande utgifter

$$DA = 80 * 78 \% = 62$$

Steg 3) Fastställ (maximalt) EU-bidrag

$$EU\text{-bidrag} = DA * CR_{pa}$$

där

CR_{pa} är den maximala medfinansieringssatsen för det prioriterade området i kommissionens beslut om godkännande av det operativa programmet (artikel 53.6).

$$EU\text{-bidrag} = 62 * 75\% = 47$$